

TALOUSARVIOALOITE 333/2013 vp

Määrärahan osoittaminen koulutussopimus-pilotin toteuttamiseen Keski-Suomessa

Eduskunnalle

Nuorisotakuun tehtävänä on tarjota jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, työkokeilu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi ilmoittautumisesta. Keski-Suomessa peruskoulun päättää vuosittain noin 3 200 nuorta, joista noin 200 jää ilman toisen asteen ammatillista koulutuspaikkaa. Keski-Suomen työllisyystilanne on erityisesti nuorten osalta maan vaikeimpia. Nuorten osuus kaikista työttömistä Keski-Suomessa 17,1 % ja koko maassa 14,7 %. Tammi-kesäkuussa 2013 Keski-Suomessa oli keskimäärin 2 800 alle 25-vuotiaasta työtöntä työnhakijaa. Näistä noin 600 nuorella on taustallaan ainoastaan perusasteen tutkinto. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen on käytännössä työmarkkinoille pääsyn ja jatko-opintojen perusedellytys.

Ensi vuoden yhteishaussa peruskoulunsa päättävät nuoret ovat etusijalla toisen asteen opintoihin. Tämä ei kuitenkaan auta sellaisia nuoria, joille tekemällä oppiminen on luontevin tapa oppia ja hankkia ammattitaito. Tekemällä oppimiseen tarkoitettu oppisopimuskoulutus on kuitenkin jäänyt pieneen osaan nuorten koulutuksessa, koska yrittäjät kokevat sen taloudellisesti riskialttiiksi ja liian byrokraattiseksi.

Oppilaitosmuotoisen ammatillisen koulutuksen ja oppisopimuksen rinnalle tarvitaan koulutussopimus, jossa nuori olisi ammatillisen oppi-

laitoksen kirjoilla, mutta opiskelisi pääasiassa työpaikalla. Tällöin yrityksen ja opiskelijan välille ei syntyisi työsuhdetta, vaan nuori saisi opintotukea, ja yrittäjä maksaisi opiskelijalle kannusterahaa opintojen etenemisestä. Tällä olisi selvitysten mukaan merkittävä vaikutus nuorten mahdollisuuksiin opiskella tutkintoon työpajoilla. Suomen Yrittäjien jäsenilleen teettämässä kyselyssä kävi ilmi, että peräti 42 prosenttia yrittäjistä olisi valmis ottamaan nuoren koulutautumaan yritykseensä, jos koulutussopimus olisi mahdollinen.

Keski-Suomi tarjoaa laadukkaan ammatillisen koulutuksen maakuntana hyvän toimintaympäristön koulutussopimus-pilotin toteuttamiseen. Pilotin toteutusta varten Keski-Suomeen tarvitaan sata ammatillisen koulutuksen opiskelupaikkaa, jolla voidaan tarjota koulutussopimuspaikka sadalle peruskoulunsa päättäneelle nuorelle, joilla ei ole toisen asteen tutkintoa. Pilotti toteutetaan koulutuksen järjestäjien ja elinkeinoelämän yhteistyönä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2014 talousarvioon momentille 29.20.30 lisäyksenä 1 200 000 euroa koulutussopimus-pilotin käynnistämiseen 100 nuorelle Keski-Suomessa.

TAA 333/2013 vp — Aila Paloniemi /kesk ym.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2013

Aila Paloniemi /kesk
Teuvo Hakkarainen /ps
Leena Rauhala /kd

Kauko Tuupainen /ps
Tuula Peltonen /sd